

Akademia Młodego Ekonomisty

Mierniki wzrostu gospodarczego
dr Baha Kalinowska-Sufinowicz

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
7 marca 2013 r.

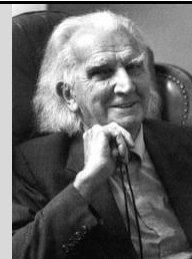
Organizatorzy

AKADEMIA MŁODEGO EKONOMISTY

WWW.GIMVERSTY.PL

**Anyone who believes
that exponential growth
can go on for ever in a finite world
is either a madman or an economist.**

Kenneth Boulding

*Każdy, kto uważa,
że wykładnikowy wzrost gospodarczy
może utrzymywać się w skończonym świecie wiecznie,
jest albo szaleńcem, albo ekonomistą.*

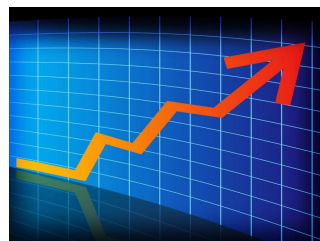
MIERNIKI WZROSTU GOSPODARCZEGO

dr Baha Kalinowska-Sufinowicz

Plan wykładu

1. Podstawowe pojęcia
2. Miary wzrostu gospodarczego
3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?
4. Wzrost a rozwój gospodarczy
5. Pułapki wzrostu gospodarczego
6. Warsztaty

1. Podstawowe pojęcia

Wzrost gospodarczy

- gdy rezultaty działalności gospodarczej się zwiększają
- rośnie wartość wytwarzanych dóbr i usług w gospodarce

Stagnacja gospodarcza (zastój)

- wielkość produkcji nie zmienia się w czasie

Recesja gospodarcza

- gdy rezultaty działalności gospodarczej się kurczą
- wartość dóbr i usług zmniejsza się z okresu na okres

2. Miary wzrostu gospodarczego

PKB

- syntetyczna miara wartości produkcji wytworzonej w gospodarce narodowej w ciągu roku

liczymy sumując:

- wartość wszystkich nowo wytworzonych **produktów**
- albo
- wartość wszystkich **dochodów** zarobionych przez pracujących

albo:

- wartość wszystkich **wydatków** w gospodarce (gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i państwa)

2. Miary wzrostu gospodarczego

Miary wzrostu gospodarczego

- zmiany **bezwzględne** produktu krajowego brutto (PKB)
(przyrost lub spadek)

Przykłady

- zmiany PKB ogółem
- zmiany PKB na 1 mieszkańca

2. Miary wzrostu gospodarczego

Przykład liczbowy dla Polski

zmiany **PKB ogółem**

- w 2004 roku: 922 157 mln PLN
- w 2010 roku: 1 416 447 mln PLN
- zmiana pomiędzy 2004 i 2010: **494 290 mln PLN**

zmiany **PKB na 1 mieszkańca**

- w 2000 roku: 19 458 PLN
- w 2009 roku: 35 218 PLN
- zmiana pomiędzy 2000 i 2009: **15 760 PLN**

Zygmunt, obraziłeś się czy co?

w ogóle już mnie nie odwiedzasz...

2. Miary wzrostu gospodarczego

Miary wzrostu gospodarczego

- zmiany **względne** PKB – stopa wzrostu gospodarczego – o ile nam się polepszyło w porównaniu do np. roku poprzedniego

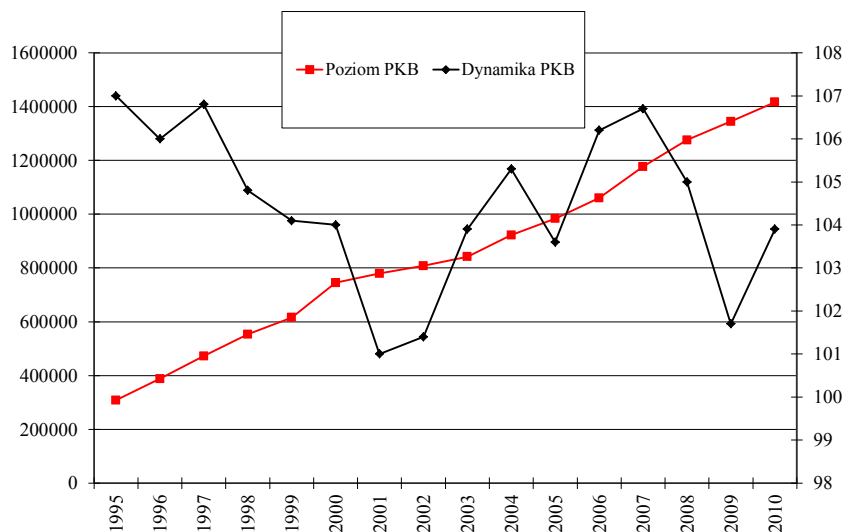
Przykłady

- dynamika PKB w cenach stałych
- dynamika PKB na 1 mieszkańca

Przykład liczbowy dla Polski

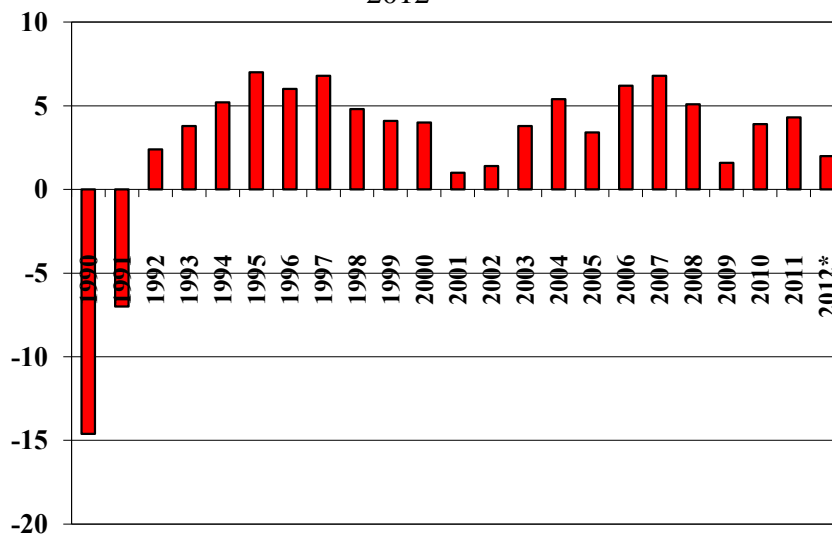
- dynamika PKB w cenach stałych w Polsce w 2008 roku w porównaniu do 2007 roku wyniosła: 105,0%

Wykres 2. Poziom (w mln PLN) i dynamika PKB (w %) w Polsce w latach 1995-2010

Źródło: Portal Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, www.stat.gov.pl [dostęp: 26.02.2012].

Wykres. 1. Stopa wzrostu gospodarczego w Polsce w latach 1990-2012

Źródło: Portal Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, www.stat.gov.pl [dostęp: 26.02.2012].

3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?

Czynniki wzrostu gospodarczego

(I podział – podejście klasyczne)

- praca
- kapitał
- ziemia

- postęp techniczny

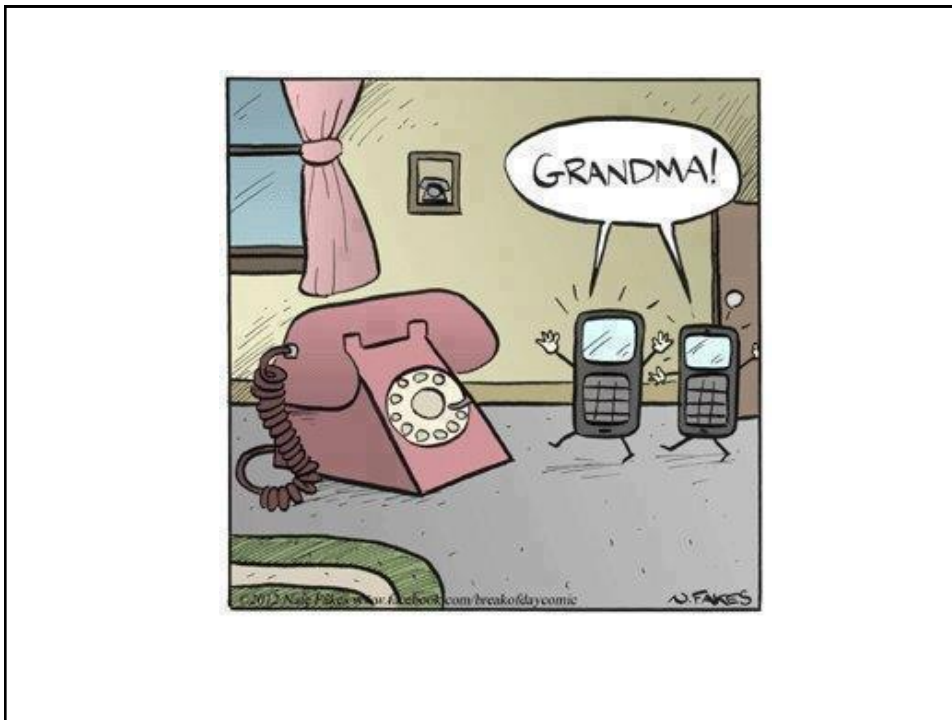
3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?

Czynniki wzrostu gospodarczego

(II podział)

- czynnik osobowy – czynnik pracy
- czynnik majątkowy – środki kapitałowe wykorzystywane przez człowieka w procesie pracy

3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?

Warunek wzrostu stopy życiowej

- żyje nam się lepiej, jeżeli wzrost gospodarczy jest szybszy od wzrostu liczby ludzi
- wtedy przybywa dóbr i usług na 1 mieszkańca

Wzrost gospodarczy a zmiany cen

- Inflacja zmienia stopę wzrostu gospodarczego *in plus*
- Deflacja – *in minus*

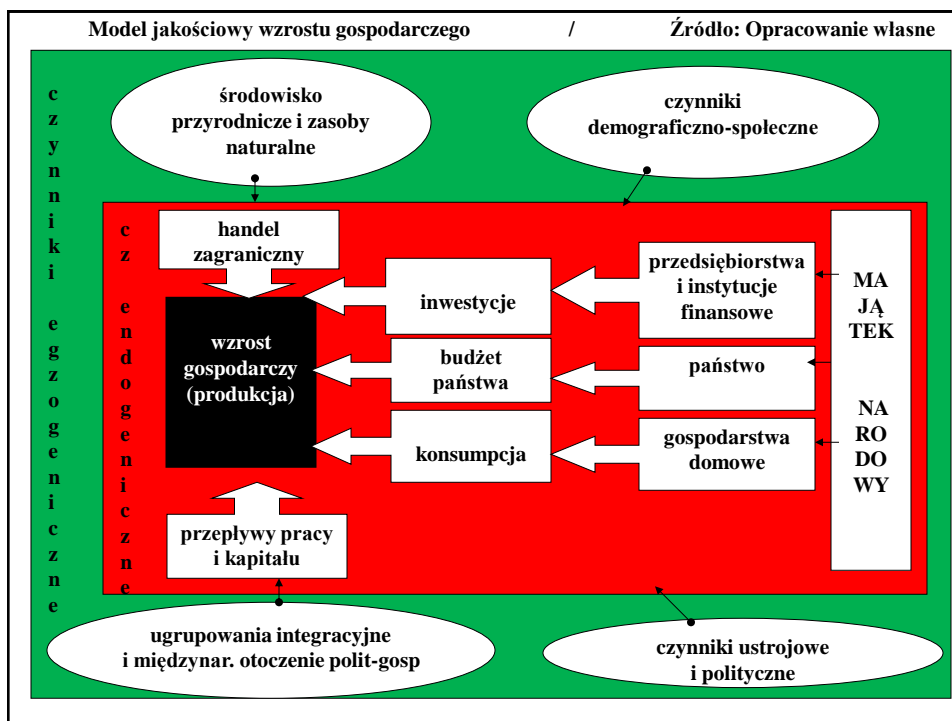

3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?

Wzrost gospodarczy a zmiany cen – przykład:

- zmiana wartości produkcji sprzedanej przemysłu rok 1992 do 1990:
- bez uwzględnienia zmian cen (w cenach bieżących)
168,5%
- z uwzględnieniem zmian cen (w cenach stałych z 1990 roku):
88,6%

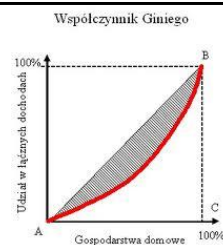
4. Wzrost a rozwój gospodarczy

Rozwój gospodarczy

- proces szerszy niż wzrost gospodarczy
- zmiany zdolności wytwórczych, produkcji, gospodarki, konsumpcji oraz środowiska naturalnego

5. Pułapki wzrostu gospodarczego

Nierównomierne rozłożenie dochodów współczynnik Giniego

- ocena równomierności rozkładu dochodu narodowego w danym społeczeństwie
- **0**: równe dochody dla każdego
- **1**: skrajne nierówności dochodów

5. Pułapki wzrostu gospodarczego

Hipoteza konwergencji

- kraje biedne (słabo rozwinięte) rozwijają się szybciej, a kraje bogate (wysoko rozwinięte) wolniej – w porównaniu do przeciętnej w świecie dynamiki PKB

5. Pułapki wzrostu gospodarczego

Nierównomierny wzrost w różnych krajach i problem krajów biednych

- brak wolności i stabilności politycznej
- konflikty zbrojne/dyktatury
- struktura handlu zagranicznego
- bariery społeczne (religia, kultura, uprzedzenia wobec reform i nowoczesności)
- przeludnienie i względnie wysoki wskaźnik przyrostu naturalnego

6. Warsztaty

- Doradcy Gospodarczy Rządu RP
- **Program Mega Wzrost Gospodarczy Polska 2020**

Dziękuję za uwagę!!!